

5 Údolí Amálky / Das Amaliental

Vpravdě impozantní je pohled z jindřichovického zámku na tajemnou zalesněnou horskou hradbu nad Rotavou a Šindelovou. V 16. století ji správci šlikovského panství nazvali Na vysokých lesích (auf den hohen Wälden) nebo Vysoký les (houche Wold). K hospodářskému využití bohatství lesů a vodní energie potoků ustanovili Amáliin lesní revír (Amalienrevier, Amalien-Forstrevier). Byl spravován ze stejnojmenné panské hájovny, nyní Turistické základny Sluníčko. Ještě nedávno bylo možné z našeho stanoviště vyhlížet přes lesní školku Planier a stoupající luční pás Försterplanier k majestátní hájovně. A dodnes přezdívali lesníci části svého revíru Na Amálce.

Osou bývalého polesí je potok Bystřina (Prudký potok), pravostranný přítok Rotavského potoka. Po staletí se Bystřina jmenovala Zwieselbach, což znamená Vidlicový potok. Bystřina totiž vzniká spojením dvou pramenných toků. Zprava přitéká od Špičáku (991 m n. m.) Bauhanbach a zleva stéká od Jelení hory (963 m n. m.) přes haarské rašeliniště Haarbach či Wildbach.

Pod soutokem pramenných větví Bystřiny byl před 1622 vyveden východním směrem vodní kanál do Horní Obory u Šindelové, který umožňoval plavení dřeva v sousedním oborském lesním revíru. Energie Bystřiny poháněla také Pilský mlýn (Schneidmühle) asi 1 km nad námi. Jeho dvě stavby vydržely do požáru na konci 18. století. Zdá se, že pila vznikla v místě železné huti, protože právě u ní se v náplavech směrem po proudu Bystřiny začínají objevovat úlomky železné strusky a dřevěného uhlí. Kutání na železné rudy prozrazují dosud viditelné terénní stopy v okolí zbořené pily, na jižním úbočí Komářího a Prostředního vrchu a v Dolní Rotavě. Uvidíme je i cestou k Varhanům. Tam všude se nacházejí křemenné žíly s výskytem železných rud hematitu a goethitu.

Údolím Bystřiny se táhne 5 km dlouhá lesní silnice (Straßenzug). Je současně jednou z větví Jezdecké stezky (Reitsteig), po níž jezdili Nosticové ze zámku Favorit do panské myslivny Nancy. Cestující v tomto liduprázdném kraji nacházeli útulek v lovecké boudě se stájí (Bud, Blockhütte), která stála výše proti proudu u nynějšího jímání vody pro Rotavu. Ještě výše, na křižovatce s lesní cestou Šindelová – Nancy, se nacházela Ovesná zahrada (Hafergarten), kde dřevorubci krmili koně. Místu se také říká Hubertus podle obrázku sv. Huberta s bílým jelenem.

Zdroje: Bartl 1961, 1964, Brandl 1928, Braun 2002, indikační skica Hochgarth 1842, indikační skica Rothau 1942, Huber Graslitzner Nachrichten 35, Kühnl 1986 - mapa Šindelové v muzeu Augsburg, porostní mapa 2001, Riedl-Archiv, Riedl in Seitz 1972, Riedl in Lauber b.d., P. Rojík, Spinler b.d., J. Šimánko, Treixler et al. 1929, Wander- und Wintersportkarte 1934

Beeindruckend ist der Blick vom Schloss Heinrichsgrün (Jindřichovice) auf den bewaldeten Gebirgswall oberhalb von Rothau und Schindlwald. In den Schriften des Grafen Schlick im 16. Jahrhundert wurde diese geheimnisvolle Gegend „auf den hohen Wäldern“ und im Volksmund „houche Wold“ genannt. Zur wirtschaftlichen Nutzung der Waldungen und Gewässer haben die Herrschaften das Amalien-Forstrevier oberhalb von Rothau gegründet. Es wurde vom damaligen Amalien-Forsthaus (jetzt Ferienanlage „Sluníčko“) verwaltet. Noch vor kurzem konnte man vom unserem Standort über die Ebene „Planier“ und den Wiesenstreifen „Försterplanier“ zum stolzen Försterhaus hinauf blicken.

Die Achse des ehem. Amalienforstreviers ist der Zwieselbach (Bystřina), der kräftige rechtsseitige Zufluss des Rothaubaches. Er entsteht aus zwei Quellgewässern. Von rechts fließt vom Spitzberg (Špičák, 991 m ü. NN) der Bauhanbach zu und von links strömt vom Ochsenberg (Jelení hora, 963 m ü. NN) über das Haar-Moor der Haarbach oder Wildbach zu.

Unterhalb des Zusammenflusses der Bäche wurde vor 1622 ein Wassergraben ostwärts nach Hochgarth (Obora) geleitet, vermutlich für das Holzflößen im angrenzenden Hochgarther Revier.

Die Kraft des Zwieselbaches trieb die Schneidmühle an. Ihre zwei Bauten im Tal 1 km oberhalb von uns standen bis zum 18. Jh, dann wurden sie Opfer eines Brandes. Wahrscheinlich wurde die Schneidmühle ursprünglich als ein Eisenhammer gegründet, denn im hiesigen Flussbett tauchen Bruchstücke von Eisenschlacke und Holzkohle auf. Schürfe nach Eisenerz haben noch sichtbare Spuren in der Umgebung der Schneidmühle, am Südhang des Muckenbühls und Mittelberges, um Unter-Rothau und am Weg zur Basaltorgel hintergelassen. Dort überall sind Bruchstücke von Quarz mit Einschlüssen von Rot- und Brauneisenerz zu finden.

Durch das Zwieselbachtal zieht ein fünf Kilometer langer Straßenzug. Er war Teil des Reitsteigs, auf dem die Familie Nostitz aus dem Schloss Heinrichsgrün (Jindřichovice) ins herrschaftliche Forsthaus „Nancy“ geritten ist. Die Wanderer in der menschenleeren Gegend fanden einen Zufluchtsort in der Jagdhütte (Bud, Blockhütte), die im Tal 2 km oberhalb von uns stand. Bei der Einmündung des Straßenzugs in die Waldstraße Schindlwald – Nancy befand sich der „Hafergarten“, wo die Holzhauer ihre Pferde weiden liesen. Diese Stelle heißt nach dem Bild des Heiligen mit dem weißen Hirsch auch „Hubertus“.

Jímání vody Bystřiny pro úpravnu vody v Rotavě / Fassung des Zwieselbaches für die Wasseraufbereitung in Rotava

